

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВА СТРУКТУРА НАСАДЖЕНЬ ПЕЧЕРСЬКОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ МІСТА КИЄВА

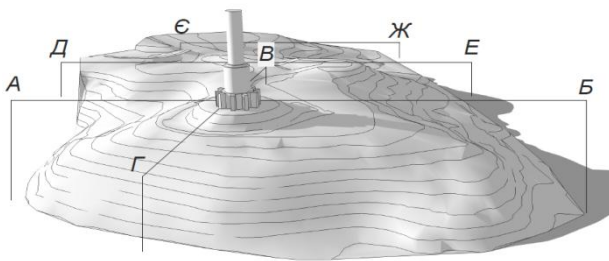
В.В. Міндер, здобувач*,

І.О. Сидоренко, кандидат біологічних наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Організація об'ємно-просторової структури насаджень значною мірою впливає на естетично-композиційні якості паркової території, особливо розташованої в умовах складного рельєфу, зокрема – на пагорбі. Об'єктом дослідження обрано Печерський ландшафтний парк у м. Києві, площею 44,02 га [2]. Аналіз об'ємно-просторової структури насаджень проведено шляхом закладання чотирьох перерізів [1] загальною протяжністю 1710 м із визначенням типів просторів та висот рослин на різних частинах схилу. Врахування висоти дерев є актуальним для забезпечення візуального ефекту підсилення чи послаблення крутизни пагорбу.

Переріз АБ (рис.) довжиною 475 м прокладено у східно-західному напрямку через пагорб південної частини парку. На схилі західної експозиції переважає закритий тип простору. Штучне насадження із кленів гостролистого, ясенелистого та робінії псевдоакації нижньої частини схилу має висоту 22-23 м, середньої – 20-21 м, а верхньої – 15-17 м. Навколо монументу Батьківщини-Мати сформований відкритий простір. У верхній частині схилу східної експозиції зростає ялина сиза висотою 3-4 м та горіх грецький 8-10 м. Середню частину схилу складає насадження із клена гостролистого, ясеня звичайного та берези повислої висотою 15-19 м; нижню – кленів гостролистого, ясенелистого та тополі тремтячої висотою 22-24 м; підніжжя – тополя пірамідальна заввишки до 30 м.

Рис. Тривимірний модель рельєфу Печерського ландшафтного парку зі сторони бульвару Дружби Народів (АБ, ВГ, ДЕ, ЄЖ – досліджувані перерізи)

*Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Юхновський В. Ю.

Другий переріз ВГ (рис.) завдовжки 385 м закладено у північно-південному напрямку. Для північної та центральної частин перерізу характерним є відкритість простору, що сприяє вільному спогляданню монументу Батьківщина-Мати. Схил південної експозиції закріплений штучними насадженнями робінії псевдоакації із незначною домішкою клена ясенелистого у середній частині та вкрапленнями ялини звичайної у нижній частині схилу. Висота насаджень варіює від 12 до 17 м із збільшенням до підніжжя схилу.

Переріз ДЕ (рис.) пролягає через пагорб у східно-західному напрямку завдовжки 450 м. Вододільна частина пагорбу має відкритий простір, що забезпечує проглядання чаші Вогонь Слави. Схил західної експозиції вкритий штучними насадженнями. У верхній його частині зростає сосна звичайна висотою 15-17 м. Середню частину складає кленове насадження із домішкою робінії псевдоакації висотою 16-18 м. У пониженні зростають клени гостролистий і ясенелистий висотою 20-22 м. На протилежному схилі виявлено закритий простір із штучних насаджень у складі кленів гостролистого, ясенелистого та робінії псевдоакації з аналогічним розподілом висот як на схилі східної експозиції.

Четвертий переріз ЄЖ (рис.) простягається на 400 м через схил східної експозиції. У верхній частині спостерігається чергування відкритих і напіввідкритих просторів. У складі насаджень виявлено дуб червоний, гіркокаштан звичайний, ялину сизу, вербу білу. Середня висота насаджень складає 8-10 м. Нижня частина схилу закріплена кленами гостролистим і ясенелистим висотою 16-20 м.

Виявлена об'ємно-просторова структура насаджень Печерського ландшафтного парку вимагає композиційного коригування паркової території шляхом використання різних прийомів моделювання обрису рельєфу деревними рослинами [3] з метою забезпечення розкриття багатопланових запозичених перспектив, а також формування внутрішньопаркових різнопланових перспектив.

Список використаних джерел

1. Міндер В. В., Сидоренко І. О. Об'ємно-просторова структура території Голосіївського парку культури і відпочинку ім. М. Т. Рильського в умовах складного рельєфу Києва. *Проблеми розвитку міського середовища* : наук.-техн. зб. Київ : ЦП «Компринт», 2017. Вип. 2 (18). С. 97-105.
2. Міндер В. В. Вплив форм рельєфу на композиційні особливості паркових насаджень міста Києва. Виклики ХХІ століття та їхнє вирішення у лісовому комплексі й довкіллі: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 7-9 жовтня, 2015 року: тези доповідей. 2015. С. 154-156.
3. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Моделювання обрису ландшафту складного рельєфу (на прикладі м. Києва) : науково-методичні рекомендації. Київ, 2017. 68 с.